

Lovforslag nr. L 14. Fremsat den 7. oktober 1992 af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt)

Forslag

til

Lov om ændring af sømandsloven og om ophævelse af lov om mønstring af søfarende m.v.

§ 1

I Sømandsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 6. januar 1989, som ændret ved lov nr. 271 af 2. maj 1990 foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes i *stk. 1* som nyt nummer:

»1) § 3, stk. 1 om oprettelse af skriftlig ansættelseskontrakt m.v.«

Nr. 1)–17) bliver herefter nr. 2)–18).

2. § 3, affattes således:

»§ 3. Industriministeren kan fastsætte nærmere regler om arbejdsgiverens pligt til at oprette skriftlig aftale med den ansatte, herunder om udfærdigelse af hyre- og ansættelseskontrakt og om arbejdsgiverens pligt til at underrette den ansatte om vilkårene for arbejdsaftalen og arbejdsvilkårene. Formen og indholdet af hyre- og ansættelseskontrakterne fastsættes efter indhentet udtalelse fra Skibstilsynsrådet.

Stk. 2. Skibsføreren kan på rederens vegne ansætte det fornødne mandskab. Forinden maskinmandskab ansættes, skal skibsføreren, hvor det er muligt, indhente forslag fra maskinchefen. Han bør endvidere rådføre sig med den øverste styrmand om ansættelse af dæksmandskab samt med hovmesteren om ansættelse af medhjælp for denne.«

3. § 46, 2. pkt. affattes således:

»Bestemmelsen i § 3, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse.«

4. § 57, *stk. 1*, 2. pkt. affattes således:

»Inden for hvert arbejdsdøgn skal hviletiden være på mindst 10 timer, der kan deles i højst to perioder.«

5. I § 57 indsættes efter *stk. 3*, som nyt stykke:

Stk. 4. Efter anmodning fra rederen kan Søfartsstyrelsen tillade, at hviletiden efter *stk. 1*, beregnes inden for hvert kalenderdøgn.«

6. I § 63, *stk. 2*. ændres »skyldig« til »mistænkt.«

7. I § 63, *stk. 2*, indsættes efter 2. pkt.:

»Såfremt den begåede forbrydelse er en handling omfattet af artikel 3 i IMO-konventionen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartens sikkerhed, kan skibsføreren dog overgive den mistænkte til vedkommende myndighed uden for riget.«

8. I § 63 indsættes efter *stk. 2* som nye stykker:

»*Stk. 3.* Skibsføreren skal snarest og om muligt før indsejlingen i territorialfarvandet for en stat, som han agter at overgive en mistænkt til, underrette den pågældende stats myndigheder om, at det er hans hensigt at overgive en sådan person og om grundene hertil.

Stk. 4. Genstande, som må antages at have betydning som bevismidler, skal tages i forvaring af skibsføreren. Skibsføreren skal give den myndighed, som en mistænkt overgives til, de nødvendige oplysninger om lovovertrædelsen og aflevere de bevismidler, som er taget i forvaring.«

9. Efter *Kapitel IV* indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel IV a
På- og afmønstring

§ 64a. Industriministeren fastsætter de nærmere regler om på- og afmønstring samt om skibsførerens til- og fratreden.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen fører kontrol med mønstring og med, at lovgivningens forskrifter om skibes besætning overholdes.

Stk. 3. Skibsføreren skal ved mønstringen påse, at lovgivningens forskrifter for den pågældende søfarende er opfyldt, herunder navnlig de aldersmæssige, helbredsmæssige og uddannelsesmæssige krav.

§ 64b. Søfartsstyrelsen kan af rederen eller skibsføreren kræve de oplysninger om skibet og de ansatte om bord, som er nødvendige af hensyn til mønstringskontrollen. Søfartsstyrelsen er endvidere berettiget til at foretage de undersøgelser, som er nødvendige af hensyn til kontrollen.

Stk. 2. Industriministeren fastsætter regler om udstedelsen og brugen af søfartsbøger og besætningsskemaer. Industriministeren fastsætter tillige regler for betaling for søfartsbøger.

Stk. 3. Søfartsbogen overgives ved påmønstringen til skibsføreren og opbevares af ham, så længe tjenesten varer. I søfartsbogen må ikke gøres nogen bemærkning om sømandens forhold i tjenesten eller om nogen ham overgået straf.«

10. § 65 affattes således:

»§ 65. Tilsidesætter rederen sine pligter efter § 46, § 49, nr. 1, og § 64b, stk. 1, straffes han med bøde.

Stk. 2. Er en overtrædelse begået af et selskab, en forening, en selvejende institution, en fond eller lignende, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, en kommune eller

et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommuners styrelse, kan der pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.«

11. § 66, nr. 2, litra b), affattes således:

»b) tilsidesætter sine pligter efter § 32, § 54, stk. 1, § 56, stk. 1, 2 og 4, § 60, § 63, stk. 3 og 4, § 64a, stk. 3, § 64b, stk. 1, og § 74.«

12. § 70 affattes således:

»§ 70. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde.

Stk. 2. Er en overtrædelse begået af et selskab, en forening, en selvejende institution, en fond eller lignende, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommuners styrelse, kan der pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.«

13. § 73, *stk. 2 og 3* ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 30. juni 1993, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 64b, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, træder i kraft den 1. januar 1993.

Stk. 3. § 63, stk. 2, 3. pkt., stk. 3 og 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 7 og 8, træder i kraft efter industriministerens nærmere bestemmelse.

Stk. 4. Samtidig ophæves lov om mønstring af søfarende m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 580 af 29. september 1988.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget har to hovedformål. For det første skal det skabe hjemmel til implementering af EF-direktiv (91/533/EØF) af 14. oktober 1991 om arbejdsgiverens pligt til at underrette arbejdstageren om vilkårene for arbejdskontrakten eller ansættelsesforholdet for så vidt angår arbejdstagere, der er omfattet af sømandsloven.

Direktivet vil for så vidt angår det øvrige arbejdsmarked blive gennemført af Arbejdsministeriet.

På søfartsområdet foreslås direktivet gennemført ved, at der gives industriministerens bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om rederens og andre arbejdsgiveres, f. eks. restauratører, der beskæftiger personer til søs, pligt til skriftligt at underrette arbejdstageren om arbejdsvilkårene.

Det andet hovedformål med lovforslaget er at samle alle bestemmelser vedrørende mønstring i sømandsloven og samtidig ophæve mønstringsloven. Dette sker som led i det almindelige regelforenklingsarbejde.

Forslaget indeholder tillige en justering af hviletdsbestemmelsen.

Herudover indeholder forslaget en mindre udvidelse af skibsførerens beføjelser til at udlevere en formodet forbryder om bord.

Den af Danmark den 26. oktober 1988 undertegnede konvention udfærdiget under Den internationale Søfartsorganisation, IMO, til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartens sikkerhed er trådt i kraft den 1. marts i år efter at være ratificeret af det antal stater (15), som efter konventionens ordlyd kræves for dens ikrafttræden.

Med henblik på en forestående dansk ratifikation af konventionen foreslås bestemmelsen i sømandsloven om skibsførerens myndighedsbeføjelser udvidet, således at skibsføreren på et dansk skib får tillagt den rettighed til at overgive en formodet gerningsmand, som konventionens bestemmelser åbner mulighed for.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at få administrative eller økonomiske konsekvenser for det offentlige eller for erhvervet.

Høring

Forslaget har været sendt til høring hos Danmarks Rederiforening, Rederiforeningen af 1895, Rederiforeningen for mindre Skibe, Bilfærgernes Rederiforening, Danmarks Skibsførerforening, Dansk Styrmandsforening, Maskinmestrenes Forening, Metal Søfart, Dansk Sø-Restaurations Forening, Centralforeningen af Hotelværter og Restauratører i Danmark, Restaurations- og Bryggeriarbejderforbundet, Sømændenes Forbund i Danmark, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Dansk Skipperforening af 1942, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Havfiskeriforening, Specialarbejderforbundet i Danmark, Fiskernes Forbund, Amdsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Arbejdsministeriet, Justitsministeriet, Udenrigsministeriet, Trafikministeriet, Finansministeriets Administrationsdepartement og Budgetdepartement.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget skal muliggøre, at lovens § 3, stk. 1 om oprettelse af skriftlig ansættelseskontrakt m.v., ud over at finde anvendelse på skibsføreren og de egentlige søfarende omfattet af lovens § 1, også finder anvendelse på de af lovens § 2 omfattede personer, dvs. personer som af rederen er ansat til andet arbejde om bord end skibstjeneste og personer, som er ansat af andre end rederen.

Til nr. 2

Bestemmelsen bemyndiger industriministeren til at fastsætte nærmere regler om arbejdsgiverens pligt til at oprette skriftlig aftale med arbejdstageren, herunder om arbejdsgiverens pligt til at underrette ar-

bejdstageren om vilkårene for arbejdsaftalen og arbejdsvilkårene. Bemyndigelsen gælder i forhold til alle arbejdsgivere, der beskæftiger personer om bord i et dansk skib, uanset hvilket arbejde de pågældende arbejdstagere udfører. Kun arbejdsgivere, der beskæftiger personer, som sejler med skibet, er omfattet. Bemyndigelsen dækker eksempelvis ikke havnearbejders arbejdsgivere.

Med forslaget skabes der hjemmel til implementeringen af EF-direktiv (91/533/EØF) af 14. oktober 1991 om arbejdsgiverens pligt til at underrette arbejdstageren om vilkårene for arbejdskontrakten eller ansættelsesforholdet, som skal være gennemført senest 30. juni 1993.

Selve implementeringen vil blive gennemført ved en bekendtgørelse. I bekendtgørelsen skal det nærmere fastsættes, hvilke oplysninger arbejdsgiveren er forpligtet til at give skriftligt til arbejdstageren, og i hvilken form disse skal gives. Industriministeren skal, forinden formen og indholdet af hyre- og ansættelseskontrakterne fastsættes, indhente udtalelse fra Skibstilsynsrådet.

Oplysningspligten skal omfatte de væsentligste oplysninger vedrørende ansættelsesforholdet herunder bl.a. oplysninger om arbejdets art, lønmodtagers titel, ansættelsesforholdets begyndelsestidspunkt, ferierettigheder, opsigelsesvarsler, løn og arbejdstid. Såfremt oplysningspligten følger af kollektiv overenskomst, kan det bestemmes, at henvisning hertil er tilstrækkelig.

Direktivet overlader det til medlemsstaterne at sanktionere overtrædelse af direktivet. Overtrædelse af oplysningspligten efter § 3 er nu sanktioneret med bødestraf efter § 65. Efter forslaget § 70 kan industriministeren fastsætte regler om, at overtrædelse af bekendtgørelsen kan straffes med bøde.

Da opregningen i den nugældende § 3, stk. 3 af hvilke oplysninger, der skal anføres i den søfarendes hyrekontrakt, ikke er fuldstændig set i forhold til de oplysninger, som kræves ifølge EF-direktivet, og da den nuværende formular til hyrekontrakt indeholder flere oplysninger, end det fremgår af opregningen i § 3, stk. 3, foreslås § 3, stk. 3 helt ophævet. I stedet foreslås det, at industriministeren fastsætter de nærmere regler om hyre- og ansættelseskontrakter.

Det er ikke hensigten med ophævelsen at stille færre krav til hyrekontraktens specifikationer end de i dag eksisterende, men derimod at bringe de hidtil gældende krav i lovens § 3, stk. 3 i overensstemmelse med direktivets krav. Herudover tilstræbes den hidtidige kontraktudfærdigelse for egentlige søfarende videreført som et enkelt standardiseret skriftligt kontraktssystem for alle arbejdstagere til søs, bl.a.

for derved at opnå størst mulig klarhed over indholdet af indgåede arbejdsaftaler til søs.

Bemyndigelsen gælder også de tilfælde, hvor skibsføreren optræder som arbejdsgiver på rederens vegne.

I 1973 fastsattes, at udenlandske søfarende og danske søfarende uden søfartsbog kunne benytte et eksemplar af hyrekontrakten som mønstringsbevis i stedet for søfartsbog jf. dagældende bkg. nr. 473 af 16. august 1973 om mønstringsbeviser og § 2, stk. 2 og 3 i bkg. nr. 351 af 10. juli 1978 om søfartsbøger og om mønstring af søfarende mv. Mønstringsbeviset har som følge heraf reelt ikke eksisteret siden 1973, idet hyrekontraktformularen er trådt i dets sted. Det foreslås derfor at ophæve de dele af sømandslovens § 3, stk. 4 samt § 73, stk. 2 og 3, som omtaler et mønstringsbevis.

Da anvendelsen af søfartsbogen er et led i påmønstringen, foreslås den del af bestemmelsen i den nugældende § 3, stk. 4, som omhandler søfartsbogen, flyttet til forslaget § 64 b i det nye kapitel om på- og afmønstring.

Den gældende bestemmelse i § 3, stk. 4, 1. pkt. om industriministerens adgang til at fastsætte nærmere regler om søfartsbøger foreslås overflyttet til forslaget § 64b, stk. 2.

Til nr. 3

De oplysningkrav, der er fastsat i den nugældende § 46, er ikke tilstrækkelige til opfyldelse af kravene i EF-direktiv 91/533/EØF. For at forenkle reglerne, således at alle krav til ansættelseskontrakter til søs samles i en bekendtgørelse, foreslås, at også kravene til skibsførers ansættelseskontakt fastsættes i medfør af reglen i forslaget § 3. Der henvises til bemærkningerne til nr. 2.

Til nr. 4

Den gældende hviletidsbestemmelse i § 57 blev indsat i loven i 1985. Erfaringerne har imidlertid vist, at søfartens traditionelle 2- og 3 skiftet vagtsystem om bord, især i moderne skibe med lille driftsbesætning, vanskeligt har kunnet forenes med den gældende regel.

Med forslaget om at ændre »døgn« fra kalenderdøgn til arbejdsdøgn og samtidig fjerne bestemmelsen om, at de 10 timers hvile kun kan opdeles på én måde, søges bestemmelsen smidiggjort, således at hviletidsreglen kan bringes i bedre harmoni med vagtsystemerne om bord.

Med ændringen åbnes mulighed for en individuel tilpasning og planlægning af arbejdstiden om bord i de forskellige skibstyper.

Ved at beregne døgnets start fra det tidspunkt, hvor arbejdet første gang påbegyndes, muliggøres en bedre arbejds- og hvilerytme for den søfarende. Det bliver bl.a. nemmere at tilrettelægge hvileperioden således, at den søfarende kan få en normal nattesøvn, f.eks. ved at første hvileperiode fastsættes til 8 timer og sidste hvileperiode til 2 timer.

Uanset skift mellem 2 arbejdsdøgnberegninger kan de 10 timers hvile og maximum 14 timers arbejde i lighed med de nugældende regler ikke tilsidesættes.

Til nr. 5

Efter stk. 4 kan en reder ansøge Søfartsstyrelsen om dispensation til at benytte kalenderdøgnet i stedet for arbejdsdøgnet som beregningsgrundlag for hviletiden.

Da der kan være behov for en adgang til at opretholde den nugældende beregning af døgnet, er der med bestemmelsen åbnet mulighed for, at Søfartsstyrelsen på baggrund af en konkret vurdering kan tillade, at døgnet beregnes som kalenderdøgn i stedet for som arbejdsdøgn. Opretholdelse af kalenderdøgnberegningen kan f.eks. være at foretrække, hvor en aftalt tilrettelæggelse af arbejdet med udgangspunkt i kalenderdøgnet er vanskelig eller uhensigtsmæssig at ændre, eller hvor sejlads ikke foregår i døgndrift.

Til nr. 6

Det er en grundlæggende regel i dansk strafferet, at en person ikke anses for skyldig før end, der er faldet dom. Ændringen tilsigter således alene at rette en tidligere fejl i formuleringen.

Til nr. 7

Konventionen indeholder i artikel 8, stk. 1, en bestemmelse om, at skibsføreren på en kontraherende stats skib har ret til at overgive en ombordværende person, der mistænkes for at have begået en forbrydelse, som er omfattet af konventionens artikel 3, til enhver anden kontraherende stat. Denne stat har samtidig pligt til at modtage den mistænkte. Skibsføreren gives hermed mulighed for at undgå at skulle sejle videre med en formodet gerningsmand. Behovet for at overgive en mistænkt vil være størst i situationer, hvor skibet befinder sig langt fra Danmark eller slet ikke kommer til dansk havn, hvilket ofte er tilfældet. På denne baggrund er det tillige anset for mest hensigtsmæssigt at lade skibsførerens beføjelser og pligter efter § 63 være de samme, hvad enten skibet sejler i international fart eller nærfart, uanset IMO-konventionen kun finder anvendelse på international skibsfart.

Med henblik på at sikre danske skibsførere denne ret foreslås § 63, stk. 2, 1. pkt. ændret således, at overgivelse også kan ske til vedkommende udenlandske myndighed. Overgivelse til fremmede myndigheder kan dog kun ske for så vidt, den pågældende er mistænkt for at have begået en forbrydelse omfattet af konventionen, dvs. forbrydelser, der i gængs tale omtales som terrorisme. Overgivelse af personer, der er mistænkt for andre forbrydelser, kan fortsat kun ske til en dansk myndighed.

Bestemmelsen svarer til den gældende regel for luftkaptajner i § 45 i lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 408 af 11. september 1985 med senere ændringer.

Til nr. 8

Efter konventionens artikel 8, stk. 2, skal flagstaten sikre, at skibsføreren er forpligtet til at give begrundet meddelelse til den stat, som han ønsker at overgive en formodet gerningsmand til, ligesom flagstaten efter konventionens artikel 8, stk. 4, skal sikre, at skibsføreren er forpligtet til at forsyne den modtagende stat med de beviser, som han er i besiddelse af.

Reglen i den nugældende § 63, stk. 1 opfylder imidlertid ikke de krav, som følger af konventionen, hvorfor der foreslås tilføjet et nyt stk. 3 og 4. Bestemmelserne svarer til, hvad der er gældende for luftkaptajner, jf. lov om luftfart § 45, stk. 2 og 3.

Til nr. 9

Mønstring er et gammelt begreb, der vedrører det offentliges kontrol med overholdelsen af visse af søfartslovgivningens bestemmelser. Mønstringsbegrebet har i takt med udviklingen i skibsfarten haft skiftende indhold, idet kontrolbehovet selvsagt har været skiftende gennem tiden. Mønstring omfatter i dag især kontrol med overholdelse af de alders-, uddannelses- og helbredsmæssige krav, som skal være opfyldt for at arbejde i et skib, samt med kravene til en skibsbetætnings kvalifikationer og størrelse.

Mønstringskontrollen udøves i dag dels som en egenkontrol, hvor skibets fører ved en søfarendes på- og afmønstring påser, at de nævnte lovbestemmelser er overholdt, dels ved Søfartsstyrelsens besætningskontrol på grundlag af de indsendte hyrekontrakter og dels stikprøvekontrol om bord.

Reglerne om mønstring i skib findes i dag først og fremmest i lov om mønstring af søfarende m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 580 af 29. september 1988. Herudover findes visse regler om mønstring i gældende sømandslovs § 3, stk. 4 og § 73, stk. 2 og 3. Reglerne er delvis sammenfaldende. Ud fra et regelforenklingssynpunkt er det fundet hensigtsmæssigt

at samle alle mønstringsbestemmelser i ét kapitel om på- og afmønstring i sømandsloven.

I § 64a, stk. 1, bemyndiges industriministeren til at fastsætte de nærmere regler om på- og afmønstring samt om skibsførerens til- og fratreden. Med hjemmel i denne bestemmelse vil de nærmere mønstringsregler blive fastlagt med et indhold svarende stort set til de gældende mønstringsregler.

Stk. 2 svarer til den nugældende bestemmelse i mønstringslovens § 5, stk. 1. Stk. 3 svarer til den nugældende bestemmelse i mønstringslovens § 3, stk. 1.

§ 64b, stk. 1 om Søfartsstyrelsens adgang til at kræve oplysninger svarer til de nugældende bestemmelser i mønstringslovens § 7.

Stk. 2, 1. pkt. svarer til nugældende § 73, stk. 2. Tilføjjelsen i stk. 2, 2. pkt. af en bemyndigelse til industriministeren til at fastsætte nærmere regler om betaling for søfartsbogen foreslås indsat for at skabe udtrykkelig hjemmel til at opkræve betaling for søfartsbogen.

Til nr. 10

I stk. 1 udvides lovens § 65 således, at rederen også kan straffes med bøde, hvis han tilsidesætter sin oplysningspligt overfor Søfartsstyrelsen efter forslaget § 64b, stk. 1. Det svarer til den nugældende straffebestemmelse i mønstringslovens § 8, stk. 2.

I stk. 2 foreslås indsat en bestemmelse om, at tillige juridiske personer samt stat, kommuner og kommunale fællesskaber kan pålægges bødeansvar. Begrundelsen herfor er, at danske skibe oftest ejes af juridiske personer eller i visse tilfælde af kommuner eller staten, hvorfor rederansvaret påhviler disse.

Til nr. 11

I bestemmelsen i § 66, nr. 2, litra b fastsættes bødestraf for skibsførerens tilsidesættelse af oplysningspligten over for fremmede myndigheder, jf. forslaget § 63, stk. 3 og 4. Samtidig foretages en konsekvensændring, således at der vedrørende skibsførerens tilsidesættelse af pligterne i forbindelse med forhyring og påmønstring af søfarende nu henvises til forslaget § 64a, stk. 3. Endelig fastsættes bødestraf for skibsførerens tilsidesættelse af kontrol- og oplysningsforpligtelsen overfor Søfartsstyrelsen, jf. forslaget til § 64b, stk. 1, hvilket svarer til den nugældende bestemmelse i mønstringslovens § 8, stk. 2.

Til nr. 12

Hvor § 70 hidtil har været begrænset til, at straf af bøde kunne fastsættes i regler udstedt i medfør af de i § 70 opregnede bestemmelser, foreslås bestemmelsen udfærdiget som en generel hjemmel til at fastsætte straf af bøde i regler udfærdiget i medfør af loven.

I stk. 2 foreslås indsat en bestemmelse om, at tillige juridiske personer samt stat, kommuner og kommunale fællesskaber kan pålægges bødeansvar. Begrundelsen herfor er, at danske skibe oftest ejes af juridiske personer eller i visse tilfælde af kommuner eller staten, hvorfor rederansvaret påhviler disse.

Til nr. 13

Bestemmelserne i § 73, stk. 2 og 3 ophæves som en konsekvens af forslaget § 64b, stk. 2 og 3. Der henvises til bemærkningerne til nr. 8.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 30. juni 1993, og at lov om mønstring m.v. samtidig ophæves. Datoen er fastsat under hensyntagen til, at direktiv 91/533/EØF skal være implementeret senest 30. juni 1993.

Da der ønskes en udtrykkelig hjemmel til at opkræve betaling for søfartsbøger allerede fra næste finansårs begyndelse, foreslås det dog, at lade bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 64b, stk. 2 træde i kraft allerede den 1. januar 1993.

Da Danmark endnu ikke har ratificeret IMO-konventionen, foreslås det i stk. 3, at tilføjjelserne til den nugældende § 63 om skibsførerens beføjelser til i visse tilfælde at overlevere en mistænkt til fremmede myndigheder og de dermed forbundne pligter først træder i kraft efter industriministerens nærmere bestemmelse, således at konventionens og lovbestemmelsens ikrafttrædelsestidspunkter kan koordineres.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til § 77 i den nugældende lov.

Såfremt Danmark vælger at ratificere IMO-konventionen om bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartens sikkerhed for hele riget, bliver konsekvensen af forslaget § 3, at bestemmelsen i forslaget § 63 om en skibsførers ret til at aflevere en mistænkt ikke vil finde anvendelse på skibsførere på færøske skibe, medmindre Det færøske Landsting bestemmer dette, og for grønlandske skibe, medmindre bestemmelsen sættes i kraft ved kgl. anordning.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget.*

1. I § 2 indsættes i *stk. 1* som nyt nummer:

»1) § 3, stk. 1 om oprettelse af skriftlig ansættelseskontrakt m.v.«

Nr. 1)–17) bliver herefter nr. 2)–18).

§ 2. På personer, der er ansat af rederen til at udføre andet arbejde om bord end skibstjeneste, samt på personer, der er ansat om bord af andre end rederen, finder følgende bestemmelser anvendelse:

- 1) § 4 om mindstealder, lægeundersøgelse m.v.,
- 2) § 9 om ret til afsked og hjemrejse i tilfælde af graviditet,
- 3) § 19, stk. 2 og 3, om hyre, hjemrejse m.m. i tilfælde af skibets forlis m.v.,
- 4) § 27 om omsorgspligt m.v.,
- 5) § 30, stk. 5, om statens overtagelse af udgifterne til pleje og hjemrejse i tilfælde af kønssygdom eller tuberkulose,
- 6) § 31 om statens dækning af visse udgifter til syg eller skadet sømand,
- 7) § 32 om skibsførerens pligt til at sørge for begravelse m.v.,
- 8) § 34, stk. 2 og 3, om statens dækning af udgifterne ved begravelse,
- 9) § 53, stk. 1 og 3, om pligten til at efterkomme ordrer og erstatte skade,
- 10) § 54 om værn mod ulykker og sundhedsfare,
- 11) § 55 om kost- og sundhedsforhold,
- 12) § 57 om hviletid,
- 13) § 59 om adgangen til at medtage gods m.v.,
- 14) § 60 om ejendele, der efterlades om bord,
- 15) § 62 om magtmidler,
- 16) § 63 om skibsførerens pligter i tilfælde af en grovere forbrydelse og
- 17) § 67, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, om straf for visse forseelser.

Stk. 2. Industriministeren kan efter indhentet udtalelse fra de berørte redere og søfarendes organisationer fastsætte regler om, at kun de bestemmelser, der er nævnt i *stk. 1*, skal anvendes på restaurationspersonale og andet personale, der er ansat i et passagerskib til betjening af passagererne.

Stk. 3. De personer, der er nævnt i *stk. 1*, og *2*, skal udføre det arbejde, som skibsføreren finder nødvendigt for skibets sikkerhed.

Stk. 4. På personer, der medtages om bord i medfør af sølovens § 70, finder *stk. 1* og *3* anvendelse.

2. § 3, affattes således:

»§ 3. Industriministeren kan fastsætte nærmere regler om arbejdsgiverens pligt til at oprette skriftlig aftale med den ansatte, herunder om udfærdigelse af hyre- og ansættelseskontrakter og om arbejdsgiverens pligt til at underrette den ansatte om vilkårene for arbejdsaftalen og arbejdsvilkårene. Formen og indholdet af hyre- og ansættelseskontrakterne fastsættes efter indhentet udtalelse fra Skibstilsynsrådet. Industriministeren kan fastsætte nærmere regler om, at arbejdsgiveren kan pålægges at betale arbejdstageren en godtgørelse, hvis arbejdsgiveren ikke overholder sin oplysningspligt.

Stk. 2. Skibsføreren kan på rederens vegne ansætte det fornødne mandskab. Forinden maskinmandskab ansættes, skal skibsføreren, hvor det er muligt, indhente forslag fra maskinchefen. Han bør endvidere rådføre sig med den øverste styrmand om ansættelse af dæksmandskab samt med hovmesteren om ansættelse af medhjælp for denne.«

§ 3. Rederen skal sørge for, at der oprettes skriftlig aftale med sømanden om ansættel-

sesvilkårene. Tjenesteaftalen skal udfærdiges på en formular til hyrekontrakt, hvis form og indhold fastsættes af industriministeren efter indhentet udtalelse fra rederens og de søfarendes organisationer.

Stk. 2. Skibsføreren kan på rederens vegne ansætte det fornødne mandskab. *Stk. 1* finder anvendelse på de tjenesteaftaler, der er indgået af skibsføreren. Forinden maskinmandskab ansættes, skal skibsføreren, hvor det er muligt, indhente forslag fra maskinchefen. Han bør endvidere rådføre sig med den øverste styrmand om ansættelse af dæksmandskab samt med hovmesteren om ansættelse af medhjælp for denne.

Stk. 3. I hyrekontrakten skal anføres:

- 1) den stilling, sømanden er antaget til,
- 2) hvad der er aftalt om fratrædelsessted eller opsigelsesfrist,
- 3) den aftalte hyre og dagen, fra hvilken den skal løbe,
- 4) tidspunktet for sømandens tiltræden af tjenesten,
- 5) dagen for opsigelse af tjenesteaftalen samt
- 6) tidspunktet for sømandens fratræden.

Stk. 4. En sømand, der forhyses, skal være i besiddelse af søfartsbog eller i mangel deraf af mønstringsbevis. Bogen eller beviset overgives til skibsføreren og holdes i forvaring af ham, så længe tjenesteforholdet varer.

3. § 46, 2. pkt. affattes således:

»Bestemmelsen i § 3, stk. 1 finder, tilsvarende anvendelse.«

§ 46. Rederen skal sørge for, at der oprettes skriftlig aftale med skibsføreren om ansættelsesvilkårene. I aftalen skal anføres, hvad der er aftalt om fratrædelsessted og opsigelsesfrist.

4. § 57, stk. 1, 2. pkt. affattes således:

»Inden for hvert arbejdsdøgn skal hviletiden være på mindst 10 timer, der kan deles i højst to perioder.«

§ 57. En sømand skal have fornøden tid til hvile og søvn. Inden for hvert døgn skal hviletiden mindst være på 10 timer, der kan deles i højst to perioder hver på mindst 5 timer. Tiden mellem to på hinanden følgende hvileperioder må ikke overstige 14 timer. Såfremt skibsføreren finder det sikkerhedsmæssigt

forsvarligt, kan bestemmelsen dog fraviges ved ankomst til eller afgang fra havn.

Stk. 2. På søn- og helligdage må der ikke pålægges en sømand arbejde, som kan udsættes.

Stk. 3. På søn- og helligdage bør der endvidere så vidt muligt gives enhver sømand, som ønsker det, lejlighed til uforstyrret at holde gudstjeneste om bord.

5. I § 57 indsættes efter stk. 3, som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Efter anmodning fra rederen kan Søfartsstyrelsen tillade, at hviletiden efter stk. 1, beregnes inden for hvert kalenderdøgn.«

6. I § 63, stk. 2 ændres »skyldig« til »mistænkt«.

§ 63. Begås en grovere forbrydelse om bord og skibet ikke er i dansk havn, skal skibsføreren snarest muligt optage en foreløbig forklaring, der indføres i skibsdagbogen. Dette gælder dog ikke, hvis forbrydelsen er begået på fremmed territorium og forfølges af stedets myndigheder.

Stk. 2. Skibsføreren skal så vidt muligt sørge for, at en skyldig ikke undviger, indtil dansk konsul eller politiet i Danmark kan tage sig af sagen. Skibsføreren kan i dette øjemed anvende nødvendige midler, men må ikke bruge strengere midler, end formålet kræver.

7. I § 63, stk. 2 indsættes efter 2. pkt.:

»Såfremt den begåede forbrydelse er en handling omfattet af artikel 3 i IMO-konventionen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod søfartens sikkerhed, kan skibsføreren dog overgive den mistænkte til vedkommende myndighed uden for riget.«

8. I § 63 indsættes efter *stk. 2* som nye stykker:

»*Stk. 3.* Skibsføreren skal snarest og om muligt før indsejlingen i territorialfarvandet for en stat, som han agter at afgive en mistænkt til, underrette den pågældende stats myndigheder om, at det er hans hensigt at afgive en sådan person og om grundene hertil.

Stk. 4. Genstande, som må antages at have betydning som bevismidler, skal tages i forvaring af skibsføreren. Skibsføreren skal give den myndighed, som en mistænkt overgives til, de nødvendige oplysninger om lovovertredelsen

og aflevere de bevismidler, som er taget i forvaring.«

9. Efter *kapitel IV* indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel IV a
På- og afmønstring

§ 64a. Industriministeren fastsætter de nærmere regler om på- og afmønstring samt om skibsførerens til- og fratreden.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen fører kontrol med mønstring og med, at lovgivningens forskrifter om skibes besætning overholdes.

Stk. 3. Skibsføreren skal ved mønstringen påse, at lovgivningens forskrifter for den pågældende søfarende er opfyldt, herunder navnlig de aldersmæssige, helbredsmæssige og uddannelsesmæssige krav.

§ 64b. Søfartsstyrelsen kan af rederen eller skibsføreren kræve de oplysninger om skibet og de ansatte om bord, som er nødvendige af hensyn til mønstringskontrollen. Søfartsstyrelsen er endvidere berettiget til at foretage undersøgelser, som er nødvendige af hensyn til kontrollen.

Stk. 2. Industriministeren fastsætter regler om udstedelsen og brugen af søfartsbøger og besætningsskemaer. Industriministeren fastsætter tillige regler for betaling for søfartsbøger.

Stk. 3. Søfartsbogen overgives ved påmønstringen til skibsføreren og opbevares af ham, så længe tjenesten varer. I søfartsbogen må ikke gøres nogen bemærkning om sømandens forhold i tjenesten eller om nogen ham overgaaet straf.«

10. § 65 affattes således:

»§ 65. Tilsidesætter rederen sine pligter efter § 46, § 49, nr. 1, og § 64b, stk. 1, straffes han med bøde.

Stk. 2. Er en overtrædelse begået af et selskab, en forening, en selvejende institution, en fond eller lignende, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommuners styrelse, kan der pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.«

§ 65. Tilsidesætter rederen sine pligter efter § 3, stk. 1, jf. stk. 3 og 4, § 46 og § 49, nr. 1, straffes han med bøde.

11. § 66, nr. 2, litra b), affattes således:

»b) tilsidesætter sine pligter efter § 32, § 54, stk. 1, § 56, stk. 1, 2 og 4, § 60, § 63, stk. 3 og 4, § 64a, stk. 3, § 64b, stk. 1, og § 74.»

§ 66. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes skibsføreren eller den, der er trådt i skibsførerens sted,

- 1) med bøde eller hæfte, hvis han
 - a) forsætligt eller groft uagtsomt anvender videregående magtmidler end tilladt efter §§ 62 og 63, stk. 2, eller
 - b) tilsidesætter sine pligter efter § 12, stk. 2 og 3, § 18a, stk. 1-4, § 18b, stk. 4 og 5, §§ 27 og 55,
- 2) med bøde, hvis han
 - a) anvender nogen til arbejde i strid med §§ 4 eller 57 eller
 - b) tilsidesætter sine pligter efter § 3, stk. 2, 2. pkt., jf. stk. 3 og 4, § 32, § 54, stk. 1, § 56, stk. 1, 2 og 4, § 60 og § 74.

12. § 70 affattes således:

»§ 70. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde.

Stk. 2. Er en overtrædelse begået af et selskab, en forening, en selvejende institution, en fond eller lignende, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommuners styrelse, kan der pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.«

§ 70. I regler, der udstedes i medfør af § 4, stk. 2 og 3, og § 54, stk. 3, kan der fastsættes straf af bøde.

13. § 73, *stk. 2 og 3* ophæves.

§ 73. Industriministeren kan fastsætte nærmere regler om sådan ret til pleje i tilfælde af sygdom eller tilskadecomst, til fri rejse med underhold i visse tilfælde og til hjemsendelse af hyremidler på statens regning og risiko samt om sådan pligt til at sørge for begravelse eller ligbrænding, som denne lov fastslår.

Stk. 2. Industriministeren fastsætter regler om udstedelse og brugen af søfartsbøger, mønstringsbeviser og bemandingsskemaer.

Stk. 3. I søfartsbogen eller mønstringsbeviset må ikke gøres nogen bemærkning om sømandens forhold i tjenesten eller om nogen ham overgået straffedom.